

Փ Ո Ւ Ջ

ԹԻԻ 1259

ՇԱԲԱԹ

1878 ՄԱՐՏ 11

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մեր նախորդ թերթով ծանօթութիւն տուած էինք հաշտութեան դաշնագրոյն 16-րդ յօդուածոյն տրամադրութեան վրայ, ի վերջոյ խիստ հաւատարիմ տեղէ մը ստուգեցինք, որ այդ յօդուածն սաւաշս գրուած է:

« Որովհետեւ կրնայ ըլլալ, որ ռուսական շորքը Հայաստանի մէջ դրաւած տեղերէն ետ քաշուած ատեն անկարգութիւն մը պատահի, ուստի Բ. Դուռը յանձն կառնու և կխոստանայ՝ Հայերը Զէրքէսներու և Բիւրտերու կեղեքմանէն ազատ պահել »:

Թերեւս Սոյո բաղմամբայ խնդրոյն վերջնական կարգադրութիւնն այսօրերս իմանալու և հրատարակելու բարեբաղդութիւնն ունենանք. որովհետեւ ազգային վարչութիւնը բարեհաճեր է որոշել, որ առաջիկայ շաբթու մէջ յատկապէս սոյն խնդրոյն կարգադրութեան համար Գաղաքական ու Կրօնական ժողովներն արտաքոյ կարգի խառն նիստ մ'ընեն:

Ներկայ վարչութեան համար գլուխ գործոց պիտի ըլլայ, եթէ ամենայն համարձակութեամբ յաջողի քրքրել լուծել սոյն խնդրոյն հանգոյցները, զորս արդարեւ դժուարալոյծ բրած են Սոյո Մըկըրտիչ կաթողիկոսին պատի պատ գրերն ու պատասխանները, և որոց վրայ այլ և այլ առիթներով տեղեկութիւններ հըրատարակած ըլլալով՝ չեմք ուղեր այս անգամ ալ յեղիդել, և մեր ազնիւ բնութեցողաց ձանձրոյթ տալ:

Գաղաքական ժողովն երէկ իւր սովորական նիստն ընելով՝ մայրաքաղաքի քանի մը թաղերուն վերաբերեալ խընդիրներով, Տնտեսական խորհրդոյ ու Ելմտից Հոգաբարձութեան կողմանէ ուղղեալ գրերով զբաղեր է: Պալատ և Գ. սրմփաշա նոր թաղական խորհրդոց ընտրութեան հրահանգ ղրկուեր է:

Մայրաքաղաքի և շուրջը ճարակեալ արջառոց դժնդակ հիւանդութիւնը՝ դժբաղդաբար եալովա երուսաղիմայ սեպհական ագարակին արջառոց մէջ ալ ճարակելով, 40 էն աւելի արջառոց կուրուստ եղեր, և վաճառք՝ որ արդէն խիստ անձուկ վիճակի մէջ կգտնուի, այս պատճառաւ ալ 100 հազար զրշէն աւելի փասքըր է:

Զկայ արկած մը, դժբաղդութիւն մը, յորմէ մեր ազգը մեծ բաժին մը չունենայ:

Կլիշէն բնութեցողը, թէ անցեալները երուսաղիմայ ամեն Տ. Եսայի Ս. Պատրիարք Հօր մէկ գրութենէն իմանալով

Պատրիարքարանը՝ ժառանգաւորաց վարժարանին փակման վիճակի հասած ըլլալը, երուսաղիմայ պատր. գեր. փոխանորդ Հօր յանձնեց շրջաբերական մը՝ ձեռքնհաս ազգայնոց դիմելու և նպաստ հանգանակելու համար:

Արդեօք ի՞նչ վիճակի մէջ է այս հանգանակութիւնը:

Ս. Պատրիարք Հայրը նկատելով, որ անձնական տկարութեան պատճառաւ չպիտի կրնայ այս մեծ պահոց մէջ քարոզ խօսիլ մայր եկեղեցին, արժ. Տ. Վահան վարդապետն առժամանակեայ քարոզիչ կարգեր է յիշեալ եկեղեցոյն համար, և Նորին արժանապատուութիւնը վաղը պիտի սկսի վարել իրեն յանձնուած սոյն պաշտօնը:

Կէտիկիաշայի բնակիչներէն Ղազանճեան մականունանեալ ազգայնոց մը կինը յիմարացած ըլլալով՝ գացեր մահմետական կրօնքն ընդունելու կամք յայտներ, և ոստիկանութեան կողմանէ վարդերու է: Պատրիարքարանը լեւելով զայս՝ Գափուքեահետսի Էֆէնտիի յանձնարարեր է, որ երթայ այդ յիմար կինն առնու ոստիկանութեան դռնէն:

Ս. Պատրիարք Հայրը՝ ամաթոշակէն 1500 զրշ իւր գեր. խորհրդականին յատկացուցեր է ինքնաբերաբար:

ՀՐԱԽԷՐ

Ա. Երէն-Յէ-Պէ-Յէ

Երզնկայի Գրիտիներեան վարժարանին վերաբերեալ խնդրոյ մը վրայ խորհրդակցելու համար, բոլոր Երիզայի ազգայինք յառաջիկայ կիրակէ Ղալաթիոյ կեդրոնական վարժարան կը հրաւիրուին՝ ի ժամ է:

Սոյն համագումար ժողովին պիտի նախագահէ Մեծ. Կ. Ս. Ղազանճեան Էֆէնտի:

Կը յուսամք թէ մեր ազնիւ հայրենակիցք, Կիրակոս Էֆ. Ղազանճեանի ընելիք օգտակար առաջարկութիւններն լըսելու եռանդով կը հաճին ներկայ գտնուիլ ի նոյն օր:

Յ. Շաւրշ

Մարտ 10

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստ. Սուլթանն երէկ դարձեալ Մէճիտիյէ մզկիթին մէջ ըրաւ ուրբաթու աղօթքն:

Յետոյ նախարարաց ժողով գումարեցաւ կայսերական պալատը, և ներկայ գտնուեցաւ Խաթիվն որդի Հասան փաշա ալ:

Գերմանիոյ կառավարութեան կողմանէ հրաւիրագիր մը ղրկուեր է Բ. Դըրան, կըսէ Պասիթէթ, գումարելի ժո-

ղովին ներկայացուցիչ ղրկելու համար. սակայն սոյն հրաւիրագիրն վերջնական չէ, այլ ժողովին գումարման վրայ կը խօսի:

— Վերջին պատերազմին ժամանակ օսմանեան զօրաց երկաթուղիով փոխադրութիւնը դիւրացունելուն, և հաշուական գործերն գոհացուցիչ կերպիւ կարգադրելուն համար, Ազարեան մեծ. Անտօն Էֆէնտիի արդէն ունեցած մէճիտիյէ պատուանշանը փոխուելով՝ երրորդ աստիճանէն տրուեցաւ: Նոյնպէս այլեայլ աստիճանի պատուանշաններ տրուեցան երկաթուղոյն գլխաւոր պաշտօնակալաց ունեց:

— Կայսերական կառավարութիւնը Հռոմայ դեսպանին միջոցաւ Պապին վախճանման վրայ կարդինալաց ժողովին ցաւակցութիւն յայտնած ըլլալով՝ նորընտիր Պապն փոխադարձաբար հրամայեր է Պօլսոյ նուիրակին, շնորհակալութիւն մատուցանել օգոստ. Սուլթանին: Հետեւաբար նուիրակն այսօր կամ վաղը կայսերական պալատն երթալով՝ Նորին վեհափառութեան կներկայանայ:

— Վազբթ լրագիրն երէկ դարձեալ ներբողելով Օսման վաշայի քաջութիւնն ու հայրենասիրական շահատակութիւնը, և ծանուցանելով թէ առաջիկայ երկուշաբթի առաւօտ ժամը 12ին ատենները մայրաքաղաքս կհասնի, դարձեալ հրաւեր կկարդայ ժողովրդեան, որ նոյն օրը ընդ առաջ դիմեն:

Պօլսոյ քաղաքապետութիւնը պատուէր ղրկեր է բոլոր թաղապետութեանց, որ իրենց գտնուած շրջանակին անդամներէն ու երեւելիներէն դիմաւորելու ղրկեն: Վոսքորի բնակիչներէն ալ բազմաթիւ անձինք շոգենաւներ վարձեր են՝ մինչև նեղուցն ընդ առաջ ելնելու համար: Ծանուցինք նախորդ թերթով, թէ զինուորական պաշտօնատուներն ալ կպատրաստուի, զինուորական հանդիսիւ և նուազարանօք ընդունելու համար:

— Հինգշաբթի երեկոյ աւստրիական դեսպանատան մէջ չքեղ կոչունք մը տրուեցաւ բոլոր բարձրաստիճան նախարարաց և դեսպանաց ունեց:

— Օգոստ. Սուլթանը ականակուռ Մէճիտիյէ պատուանշան և պատերազմական շքադրամ՝ ընծայեց Եգիպտոսի Խաթիվն որդի Հասան փաշայի, ի փոխարէն հայրենասիրական ծառայութեան՝ զոր ներկայ պատերազմին ժամանակ մատուցեր է:

— Ի պաշտօնէ կժանուցուի, թէ Արտահանի հրամանատար Ֆէրիդ Հիւսէյին Սապրի, և Պայազիտի հրամանատար Ֆէրիդ Ֆայիդ փաշաներուն համար ըստ օրինի վճիռ պիտի տրուի զինուորական աստեանէն, յիշեալ տեղերու ան-

ցից ժամանակ ներկայ դառնուող և այժմ կարին նստող զինուորականներէն դալիք տեղեկութիւններէն յետոյ, որոց գըրուած է ստիպողական կերպիւ :

— Եանեայի հրամանատարն հեռագրերէ զինուորական պաշտօնատան, թէ օսմանեան սահմանէն Յունաստան փախչելով կամաւոր դրուող մէկը զոյա-ցեր և իրեն տրուած գէնքը առնելով իւր տեղը դարձեր է, և թէ ասկէց իմացուեր է, որ այսպէս ուրիշ շատեր ալ պիտի վերադառնան մօտերս :

— Նէօլոդոս լրագրին գրածին նայե-լով, մայրաքաղաքիս շուրջը բանակեալ ռուս զօրաց վերադարձի պատրաստու-թիւնը այս օրերս յետաձգուեր են, և Այի-Սթէֆանօյէն՝ Պէօյիւքտէրէն և ու-րիշ նաւահանգիստներէն զանոնք Օտէ-սա փոխադրելու համար շոգենաւուց ըն-կերութեան մը հետ հաստատեալ պայ-մանագրին ստորագրութեան գործն ալ առ այժմ ետ թողուեր է :

— Մայրաքաղաքիս ռուսական նա-խորդ գործակատար Պ. Նելիտօֆ հինգ-շաբթի Այի-Սթէֆանօյէն մայրաքաղաքս գալով՝ գլխաւոր նախարարին հետ պահ մը տեսնուեր և դարձեր է :

— Ինչպէս ցամաքային, նոյնպէս և ծո-վային զինուորութեան մեծամեծաց ամա-կաններէն ու ռոճիկներէն զեղչել որոշ-ուեր է :

— Բ. Դրնէն հրաման ելեր է՝ մինչեւ ցարդ գաւառներէն պատերազմի և գաղ-թականաց նպաստի համար եկած դրա-մին ու կարասեաց ընդհանուր ցուցակը շինել :

— Անցեալները Այի-Սթէֆանօյի մէջ վախճանեալ Չէրքասքի իշխանին մարմի-նը չորեքշաբթի օրը մայրաքաղաքս բեր-ուելով՝ Օտէսայի շոգենաւը դրուեր է :

— Ի վերջոյ ստուգուած է, թէ ար-դարեւ ռուսական սպայակոյտը որոշեր է զօրք զրկել Պէօյիւքտէրէ, և կայսե-րական կառավարութեան ալ հաղորդուեր է. սակայն նախարարաց՝ ժողովը չէ ըն-դունելու առարկելով թէ հաշտութեան դաշնագրին ստորագրուելէն և երկու կողմանց մէջ փոխանակուելէն յետոյ դէպ ի Պէօյիւքտէրէ յառաջանալու պատճառ մը չկայ : Նախարարաց այս որոշումն Նի-քօլա մեծ դքսին հաղորդուեր, և նա ալ առ այժմ զանց ըրեր է այս յառաջ-խաղացութիւնը :

— Քանի մը առ իթներով հրատարակ-ուեցաւ, թէ Ռուսաստան գտնուող օս-մանեան գերիք շուտով իրենց տեղե-րը պիտի դառնան, անոնց համար ե-ղած ծախքը մասն առ մասն վճարուե-լով : Ասոր հակառակ, այժմ զրոյց կայ, թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը կպնդէ որ գերեաց համար եղած ծախքը ամ-բողովին վճարուելէն յետոյ դառնան իրենց տեղերը. որով կարծիք կըլլայ, թէ Ռուսիա այս պատճառանօք կուզէ անոնց վերադարձը ուշացնել, կասկածելով թէ մի՞ գուցէ նոր պատերազմ մը պատա-հած ատեն, օսմանեան կառավարութիւ-նքն ալ իւր դէմ ելնէ, և գերեգարձ զօր-քքն ալ՝ որ 140 հազարէն աւելի է, մեծ զօ-րութիւն մը կը կազմեն իրեն դէմ :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգղիոյ կառավարութիւնը ծանու-ցեր է Ռուսիոյ, թէ հետեւեալ պայման-ներով կընդունի մասնակցիլ տէրութեանց ժողովին :

1. — Պէտք է որ Ռուսիա անյապաղ Անգղիոյ հաղորդէ՝ Այի-Սթէֆանօյի մէջ մարտ Յին հաստատեալ դաշնագրին պատ-ճէնը :

2. — Պէտք է, որ Ռուսիա յանձն առ-նու՝ դաշնագրին մեծ տէրութեանց ժո-ղովին քննութեան ենթարկել :

3. — Տէրութեանց ժողովին չներկա-յացեալ ո՛ր և է գաղտնի դաշինքն և բա-նակցութիւնները իւրեւ չեղեալ համարե-լու իրաւունք ունենայ տէրութեանց ժո-ղովին :

4. — Ռուսական զօրքը քաշուելու է ծանուցեալ տեղերէն :

5. — Պէտք է, որ 1856ի դաշնագրու-թիւնն ստորագրող տէրութեանց ներ-կայացուցչաց ժողովին գումարման պատ-ճառ եղող խնդիրներէն զատ խնդիրներ երևան չհանուին :

Կհաւաստեն, թէ Գաղղիա ալ այս վեր-ջին պայմանաւ կընդունի մասնակցիլ տէ-րութեանց ժողովին :

Սոյն պայմաններէն դիւրին է մակա-բերել, թէ ո՛րչափ յոյս կայ ժողովին գումարման համար : Անգղիոյ այս խիստ լեզուն գործածելու պատճառ կհամար-ուի՝ Աւստրիոյ հետ միաբանութիւն մը հաստատելու աստիճանին հասած ըլլալը : Յ.յուռ ամենայնիւ կկարծուի, թէ Անգ-ղիա պիտի չափաւորէ իւր պայմանները, և թէ՛ Պիլմարդ իշխանը կաշխատի յա-ջողունել սոյն չափաւորութիւնը :

— Տէրութեանց ժողովին ցրուելէն յետոյ, Դերմանիոյ՝ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ կայսերք պիտի տեսնուին եղեր իրենց բարեկամական կապերն առաւել եւս ամ-րացունելու համար :

— Պ. Կլատթըն և իրեն համախոհ անգղիացիք կառավարկեն եղեր, որ Պուլդարիա բոլորովին անկախ իշխանու-թիւն ըլլայ, և իշխանը Եւրոպիոյ վեհա-պետական գերդաստաններուն մէջէն ընտրուի, որպէս զի Ռուսիոյ ազդեցու-թեան ներքեւ չմնայ :

— Անգղիոյ արտաքին գործոց նախա-րարն ազգային ժողովին մէջ հարցման մը պատասխանելով քսեր է, թէ Կասպից ծովուն եզերքը պարսկական գաւառի մը ռուսաց հետ փոխանակուելու զրոյցն ստուգելու համար հեռագրով ծանօթու-թիւն ուղեցինք, և Պարսից կառավա-րութիւնն հերքեց. իսկ գալով Պայազի-տի գաւառին մէկ մասին պարսից թող-ուելու զրոյցին՝ ինքք երբէք տեղեկու-թիւն չունի :

— Քանի մ'օրէ հետէ դարձեալ զրոյց ելած է, թէ Աւստրիոյ կառավարութիւ-նը 100 հազար զօրք իջուցած է Կալիցիոյ սահմանները. բայց ստուգութեան կա-րօտ է :

— Փարիզի լրագրաց մէկն իբրեւ ա-մենաստոյգ տեղեկութիւն գրած է, թէ Անտրապի կոմսը տէրութեանց ժողովին պիտի մատուցանէ՝ Բեդրսպուրկի, Հը-ռոմայ ու Պօլսոյ կառավարութեանց մեծ մտաւորականութիւն պատճառող առաջար-

կութիւն մը. այսինքն է՝ պիտի առա-ջարկէ որ Յունաստանի կառավարութեան հսկողութեան ներքեւ դրուին Ալպանիոյ՝ Մակեդոնիոյ, Թեսաղիոյ և Եպիրոսի մէջ ըլլալիք բարեկարգութիւնք :

— Բիրէի մէջ ամուլութեանց շինութիւնը կշարունակէ, և շատը թնդանօթներով կզօրանան :

— Ռուսիոյ կայսրը իւր գահաժառանգ-որդւոյն ծննդեան օրը շնորհաւորու-թեան գիր գրեր է անոր, և ծանրա-գին սուր մ'ընծայեր է, որոյ վրայ գըր-ուած է եղեր «Րուսոճուգի մեր բանակին հրամանատարութեան ժամանակ ցուցած քաջութեանդ համար» :

ՆԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵ

Լոնտրա. 18 մարտ. — Ազգային ժողովոյն մէջ, ելմտից նախարարն յայտարարեր է, թէ ինչ ինչ արգար պատճառներ ունի՝ անգղիա-կան նաւատորմին Պօլսոյ շուրջը մնալուն համար կառավարութեան ըրած որոշումն, և թէ՛ Ռուսիա չհակառակի Յունաստանի ալ տէրութեանց ժողովին մասնակցելուն, այլ մի-այն խնդիր կյարուցանէ թէ՛ Յունաստան ինչ զիրքով պիտի գտնուի :

19 Մարտ. — Զրոյց կայ, թէ Անգղիա բողոքած է՝ Ռուսիոյ դէպ ի Տարտանէլ և Պօլ-սոյ նեղուցը յառաջ խաղալուն դէմ : Ազգային ժողովին մէջ Պ. Պուրք քսեր է, թէ ելմտից նախարարն ծանուցած է՝ Անգղիոյ ինչ պայ-մաններով տէրութեանց ժողովին մասնակցելը, և ժողովը մարտի 31 ին կրնայ գումարուիլ, եթէ Անգղիոյ մասնակցութիւնը հնարաւոր ըլ-լայ :

Թայմըզ կղիտէ, թէ Եւրոպիոյ պարտքն է պնդել, որ հաշտութեան դաշնագրին ամ-բողովին մատուցուի տէրութեանց ժողովին, և թէ՛ Ռուսիա ալ պարտի ընդունիլ այս ան-գամ ալ Եւրոպիոյ վճռոյն հպատակելու հար-կը, ինչպէս ընդունեց 1871 ին :

20 մարտ. — Թայմըզ կղիտէ, թէ Պօլսոյ իտալական դեսպալը արտաքին գործոց նախա-րար անուանուած և այս նոր պաշտօնը ընդու-նած ըլլալով՝ Հռոմ երթալու համար համբայ ելեր է : (Արդէն մեկնեցաւ)

Դարձեալ յիշեալ լրագիրը կհրատարակէ, թէ Աւստրիա հնարաւոր կհամարի հաշտու-թեան դաշնագրոյն չափաւորուիլը :

Ազգային ժողովին մէջ, ընդդիմադիր կու-սակցութեան Մ. Ուօլքինս Ուիլեամս ծանոյց, թէ վաղը հետեւեալ հարցումներն պիտի ընէ. 1. այժմ՝ Դարդանէլի նեղուցը և Մարմարա գտնուող անգղիական զրահաւորք ո՛րոնք են. 2. Նաւերն Բ. Դրան բողոքին հակառակ ան-ցած են նեղուցը. 3. Որովհետեւ այժմ հաշ-տագրին ստորագրուած է, ինչո՞ւ անգղիական նաւերն ետ չեն առնուիր :

21 մարտ. — Տէյլի թէլէկրաֆ կըսէ, թէ Ռուսիա յատուկ ծանուցագրով մը պիտի յայտա-րարէ, թէ Եւրոպիոյ կառավարութիւնը իրա-ւունք ունին քննութեան ենթարկել հաշտու-թեան դաշնագրոյն ամեն յօդուածներն. սա-կայն Ռուսիա ալ ազատ է կառավարութեանց վաւերացումն յարգել կամ չյարգելու :

Վիէննա. 21 մարտ. — Բօլիթիէ Գօրէնսթօն տէնց լրագրին հեռագրուեր է Պուրքէնէն, թէ Րուսիան զրեթէ բոլոր զօրքը Պուլդարիա-յէն Րուսիա դարձած են, և միայն Վիտինի ու Պէլկրատըզի մէջ պիտի թողուի Րուսիա-կան զօրք : Բիէր Օլտէնպուրկ իշխանը Բեղըրու-պուրկ դարձաւ :

Եւրոպական լրագրութիւն

Կ. Պօլիս. 15 մարտ. — Օսմանեան կա-ռավարութիւնը որոշեց, ի պատրաստի ունեցած բոլոր զօրքը Պօսոնս զրկել, կը կարծուի, թէ Ռուսիոյ ազդեցութիւնը կայ՝ Աւստրիոյ դէմ՝ Ռուսիոյ որոշած այս զգուշութեան միջոցին համար :

Պէրլին. 12 մարտ. — Բազում լրագիրք խիստ հաւանական կը համարին՝ Բայո իշխանին Պոլսի իշխան ընտրուիլը :

Լոնտրա. 13 մարտ. — Սթանտար և Թայմզ լրագիրք կ'ըսեն, թէ Անտրասի կոմսը ազգային ժողովոյ հաշտեցիչի յանձնարարին մէջ յայտարարեւ է, որ Աւստրիա թոյլ չպիտի տայ՝ Պոլսի իշխան սահմանին մինչև կղզեաց ծովերը ընդարձակուելուն, և ռուսական զօրաց վեց ամէն ամիս ժամանակ Պոլսի իշխան մէջ բանակելուն :

Կ. Պոլիս. 13 մարտ. — Կը հաւաստեն թէ Իկնաթիւ զօրավարն Պ. Օնույի միջոցաւ քանի մը գրեթէ յանձնեւ Սուլթանին, զորս Եգիպտոսի խտրութեամբ է Ռուսիոյ ի սկզբան պատերազմին, և որովք կը ծանուցանէ եղբոր, թէ ինքն ալ (խտրութեամբ) Բ. Գրան հետ յարաբերութիւնը կը դադարեցունէ և անկախութիւն կը պահանջէ, եթէ կանխաւ ապահովութիւն տրուի Եգիպտոսի հետ Սրիիոյ միանալուն : Բայց Ռուսիոյ կառավարութիւնը չէ պատասխաներ այս առաջարկութեան :

Ապտ-Իւլ-Գատէր Սրիիոյ մէջ ապստամբութիւն հաներ, և ապստամբաց գլուխն անցեր է :

Պոլսի. 13 մարտ. — Կիբա իշխանին Լոնտրայի մէջ տեսած սիրալիր ընդունելութեանէն կամակարգուի, թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը դարձեալ կ'ըսէ, որ հաշտ առաջ նշանակուի Ռուսիոյ վրայ, որոյ հետ ցրտացած էր ժամանակէ մը հետէ :

Փարիզ. 17 մարտ. — Պէրլինի մէջ գումարելի ժողովին պիտի մասնակցին՝ փարիզի դաշնագրութիւնն ստորագրող տէրութիւնք միայն : Թուրքիոյ դրացի եղող Յունաստան, Ռումանիա, Սերվիա և Գարատաղալ ներկայացուցիչներ պիտի ունենան, բայց սօքա միայն ձայն պիտի ունենան և ո՛չ քուէ :

14 մարտ. — Եգիպտոսի, Սրիիոյ, Երուսաղիմայ և Թունուսի վրայ ալ պիտի խօսուի տէրութեանց ժողովին մէջ, ըսուեցաւ երէկ, բայց ստոյգ չեղաւ Գաղղիա պահանջեւ է, որ սոյն խնդրոց վրայ բանակցութիւնը դուրս մնայ, և ուրիշ կառավարութիւնք ալ հաճեր են : Իսկ Եգիպտոսի գանձային և վարչական բարեկարգութեան գործը տէրութեանց ժողովէն յառաջ տեսնելու համար Գաղղիոյ ըրած առաջարկութիւնը՝ Անգլիա աւելնդունել է :

Բեդրսպուրկ. 12 մարտ. — Ս. Բեդրսպուրկի լրագիրք ռուսի մը նամակ հրատարակել է, որ տէրութեան ժողովի մը գումարման դէմ կը խօսի : Կհարցունէ, թէ ռուսական արեւմտ ձեռք բերուած գործ մը ինչո՞ւ եւրոպական տէրութեանց կողմանէ պիտի քննուի և վաւերացուի, մինչեւ ժողովի մը գումարման պէտք չտեսնուեցաւ՝ երբ իտալական միութեան գործը կառարարուեցաւ, երբ Պապին հինաւորեց իշխանութիւնը կործանեցաւ, և երբ Աւստրիոյ և Գաղղիոյ հետ Գերմանիոյ պատերազմները վերջացան : Յիշեալ կէս-պաշտօնական լրագիրն իւր պատասխանին մէջ կըսէ, թէ Ռուսիա փափաքեցաւ, որ խաղաղութիւնը յարատեւ ըլլայ, և հետեւաբար հաւանեցաւ բա-

նակցիլ տէրութեանց հետ՝ եւրոպական շահուց վերաբերեալ փոփոխութեանց վրայ : այսու ամենայնիւ պատերազմին կարեւոր հետեւանքը ձեռքէ չ'պիտի հանէ :

Կոյսը անցեալ կիւրակէ օր դեսպաններն ընդունած ժամանակը, խիստ բարեկամաբար խօսակցեցաւ անգլիական դեսպանին հետ :

Լոնտրա. 15 մարտ. — Ազգային ժողովին մէջ Պ. Պոլսի ըսաւ, թէ գրուեցաւ Պոլսոյ անգլիական դեսպանին, որ նոր կազմուելիք Պոլսի իշխան սահմանին մէջ գտնուող յունաց թուրքի վրայ տեղեկութիւն տայ :

Պէրլին. 14 մարտ. — Պէրլինի մէջ խորին ուշադրութիւն կը լայ՝ Մարմարայի անգլիական նաւատորմին շարժման : Ոմանք կ'ըսեն, թէ մօտեցաւ Մարմարայի կողմը ռուս զօրքն ու անգլիական նաւատորմին մէկմէկու պիտի զարնուին : Դիտողութիւն կը լայ, թէ հաշտութեան հաստատուելէն յետոյ՝ անգլիական նաւատորմին ճարտանէլի ներդրեցին մէջ գտնուիլը բոլորովին հակառակ է փարիզի դաշնագրութեան :

Բեդրսպուրկ. 14 մարտ. — Պաշտօնական տեղեկութեանց նայելով՝ Ռուսիոյ 50 միլիոն ռուպլիի գանձային արժէթուղթերն բոլորովին վաճառուեր են :

Անհիմն է Թայմզի այն լուրը՝ թէ Սե ծովու ներդրեցին մէջ ծովային դիրք մը պիտի թողուի Ռուսիոյ :

Վիեննա. 15 մարտ. — Աւստրիոյ կառավարութիւնը կուզէ, որ Սամոսի և Լիբանոնու պէս ինքնօրինութիւն աքորուի Պոլսի վրայ : Իսկ եթէ Պոլսի իշխանութեան մը պիտի վերածուի անպատճառ, սահմանը Պալեստինէն անցնելու չէ :

Պէրլին. 18 մարտ. — Տէրութեանց ժողովին գտնուելու համար Սերվիոյ կողմանէ ընտրեալ Պ. Րիսթի՛ հինգ-շաբթի հոս կ'ապաստուի :

Լոնտրա. 16 մարտ. — Ազգային ժողովն արտաքին կարգի ծախուց արտօնութիւն տուաւ ծովային նախարարին, ծովային պիտոյքն ու սպառազինութիւնը կատարելագործելու համար : Այսու նախարարը կարող պիտի ըլլայ՝ 11 հատ նոր զրահաւորներ շինել կամ գնել :

Մօրնիկ-Բօսթի գրածին նայելով՝ Անգլիոյ կառավարութիւնը ո՛չ բոլորովին մերժած է, և ո՛չ բոլորովին ընդունած՝ Յունաստանի տէրութեանց ժողովին մասնակցելու խնդիրը : Ռուսիա կուզէ եղբոր որ եթէ Յունաստանի գտնուելուն համար տէրութիւնք պնդեն, նորա ներկայացուցիչը գտնուի, բայց պայմանաւոր իրեն եղած հարցմանց միայն պատասխանէ, և ուրիշ բանակցութեանց չ'միջամտէ :

Պէրլին. 14 մարտ. — Շէհր-Էօյ Պոլսի իշխան սահմանին մէջ գրուած ըլլալով՝ նոյն կողման բնակիչք մարդիկ զրկուի են Պէրլինի, իրենց ալ Սերվիոյ հետ միացումն ինչ-որ բան համար : և խորհուրդ տրուել է իրենց՝ որ երթան Բեդրսպուրկի ալ մասնաւորապէս սոյն խնդիրը :

Պոլսի. 14 մարտ. — Իշխանութեան երեւոյթի նախարարն ծրագիր մը մատուցած Երուսաղիմին, 7 միլիոն Փրանքի փոխա-

ռութեան մը համար : Իշխանութիւնը կ'ապահովէ Ռուսիայէն՝ վճարել Ռումանիոյ թղթատարութեան, հեռագրութեան և երթաթուղթոյ համար ունեցած պարտքերը վճարել : Ռուսիայէն փոխարինութիւն ալ կ'ապահովէ՝ պատերազմին ժամանակ ռաբակոծութեան և ռուս զօրաց բնակութեան պատճառաւ փաստեալ ռումանացիացի համար : Դանուբէն դարձող ռումանական զօրքը հանդիսիւ և ծախսահարութեամբ կ'ընդունուի :

Պոլիս. 12 մարտ. — Պոլսոյ աւստրիական դեսպանը մօտեցաւ իւր հայրենիքը պիտի երթայ հրամանաւ :

Աթէնք. 13 մարտ. — Եանեա դացող 600 հեղինակաց միայն 40ք ազատեր, և նաւակներով Գորֆու ելեր են :

Ա Ձ Դ
Լրագրոյս վերաբերեալ ո՛ր և է գիր այսուհետեւ պէտք է ուղղել, — Պոլիս, Պալլադ-պալլար, Նաֆլիս իսան, վերի յարկ, թիւ 16 :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ			
11 Մարտ 1878			
Փոստօրէն			9-10
Սօսիթէ ժէնէրալի բաժինք	նգ. լիր.		5-15
Քրէտի	»	Օսմ. »	5- 5
Նրկաթուղեաց	»	Քր.	29-
Թրամուէյ		Օսմ. լիր.	90
1865ի փոխառութիւն		Քր.	47-
1865ի	»	»	48-
1869ի	»	»	45-
1872ի	»	»	22-
ԴԻՍ.Ք, Օսմ. լիրան 100էն			
Մէհմէտիյէ	107-	Ռուսիոյ բօլ	88-50
Մէթալիք	124-	Գաղղ. լիրա	87-
Պրիմ	170-	Անգլ. »	109-10
Թաղադրամ	256-	Գրիմից	50-10

Ի Լ Ա Ն
ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ
Նիդալիյէ Էրզաք անպարենա պին սանտրգ ամերիքան զաղը թարիխի գօնթ-րաթտէ հէման թէսիմ՝ օլունմագ, վէ մագպուղ սէնէտինին վիրուտինտէ պէհասընն նըսֆը փէշին, վէ նըսֆը տիկէրի օթուղ պիր կիւն միւրիւրինտէ սիմ մէհիտիյէ եէկիրմի զուրուշա, վէ մէհիտիյէ վիրիւմէզ իսէ, Պօստ ֆիյաթը իլէ պիլ հիսապ ֆէրգի իլէ պէրապէր Նիդալիյէ խաղինէսինտէն վէրիւմէք շարթը իլէ պէհէր իքի թէնէքէյի վէ եէկիրմի պէշ գըյէի հալի օլան պէհէր սանտրղը ալթմըշ իքի զուրուշա օլաւագ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մարտը ռումինին օն պիրինճի ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ դարաւրը գաթիսի վիրիւմէքէյինտէն՝ իթասընա թալիպ օլանէրին եէվմի մէղըլուտէ Տարը շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի :
10 Մարտ 1878

Պապը Սէրասքէրի
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՍՄԵՐԻԿԵԱՆ ԹԱՐՄ ՊԱԳՍԻՄՍԻ
Կ. Պօլսի Թիւնէնէր-Էօհտէն Ամերիկայ Իսան
Թիւ 27
Դաւթիւ Եհմէտ Գալլըք Թիւ 51
Ամերիկայ պապսիմատի արհեստին մէջ համբաւաւոր հանդիսացող Յ. Գ. ճգնաւորան կը պատրաստէ Եւրոպայի կերպով, այսինքն շաքարով, իւղով և կաթով շինած ամենաբարձր պապսիմատները, նախաճաշի և թէյի հետ միասին խիստ անուշաճամ ուտելիք մը և մանկանց ու հիւանդաց համար արթործելի և անդարար ըլլալով : Նաեւ Եւրոպայէն եկածներուն վերայ նախաճաշար կը օգտուին իրենց թարմութեան և գնոյն ամենութեան մասին :

